

Streszczenie

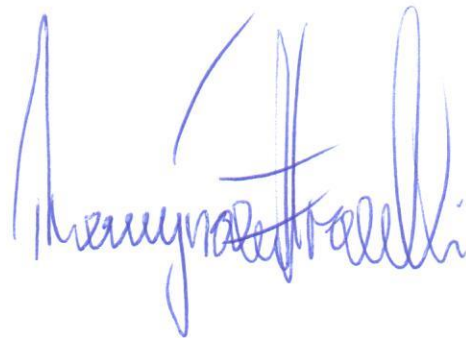
W niniejszej pracy podjąłem tematykę znaczenia wody w krajobrazie rolniczym, małej retencji wodnej, Ramowej Dyrektywy Wodnej, warunków hydromorfologicznych zbiorników, oceny i monitoringu jakości wody oraz rekultywacji zbiorników wodnych.

Celem naukowym rozprawy była ocena stanu hydromorfologicznego i potencjału ekologicznego zbiornika wodnego w okolicy Nienawiszcza, w gminie Rogoźno w województwie wielkopolskim oraz określenie jego znaczenia w kształtowaniu różnorodności biologicznej i krajobrazu. Przeprowadzona została identyfikacja roślin wodnych i brzegowych dominujących w pierwszych latach sukcesji. Celem praktycznym pracy było wykazanie zasadności budowy zbiornika w miejscu zeutrofizowanego jeziora polodowcowego oraz możliwości zapewnienia dobrego stanu hydromorfologicznego tego zbiornika.

Badania prowadzono w latach 2000-2015 w trzech etapach – przed przystąpieniem do budowy zbiornika wodnego, podczas budowy zbiornika i eksploatacji torfu oraz po zakończeniu budowy zbiornika. Badania terenowe obejmowały inwentaryzację terenu oraz złoża torfu, pomiary opadów atmosferycznych oraz temperatury (stacja pogodowa Oregon Scientific WMR 200), inwentaryzację makrofitów (metodą fitosocjologiczną BRAUN-BLANQUETA 1964), pomiary przezroczystości wody (krążkiem Secchiego), eksploatację torfu, ewidencję wypompowywanej wody, pomiary stanu wody (na łąkach wodowskazowych), wykonanie pomiarów morfometrycznych zbiornika, ocenę stanu hydromorfologicznego (LHS) oraz pobranie próbek fitobentosu okrzemkowego. Badania laboratoryjne obejmowały analizę torfu, fitobentosu oraz analizy fizyczno-chemiczne wody. Do analizowanych wskaźników należały: tlen rozpuszczony, BZT₅, ChZT, temperatura, przewodność elektrolityczna, odczyn, fosfor ogólny, fosforany, azot ogólny, jon amonowy, azotany, azotyny, chlorofil *a*, seston, cynk, miedź, OWO, bakterie grupy coli oraz *Escherichia coli*. Oznaczenia wskaźników jakości wody były wykonane metodami standardowymi w akredytowanym laboratorium Aquanet S. A. w Poznaniu. W ramach prac kameralnych dokonano analizy map, opracowano dokumentację niezbędną do uzyskania właściwych pozwoleń i decyzji administracyjnych, opracowania operatu wodnoprawnego, oceny jakości wody dla potrzeb hodowli ryb (Rozporządzenie MŚ z 2002

r.) oraz przydatności do kąpielii (Rozporządzenie MZ z 2011 r.), podatności na degradację (KUDELSKA i IN. 1994), stanu troficznego (Dz. U. 2002 nr 241 poz. 2093, OECD 1982, CARLSON 1997, ELLENBERG i IN. 1992, TWARDY i IN. 2003), potencjału ekologicznego (RDW(2000/60/WE), Rozporządzenie MŚ z 2011 r.), waloryzacji środowiska przyrodniczego (zmodyfikowana metoda ILNICKIEGO 1996) oraz oceny wizualnej krajobrazu (za pomocą krzywej wrażeń Wejcherta CYMERMAN i IN. 1988).

Uzyskane wyniki potwierdzają, że zapewnione zostały korzystne warunki morfologiczne wybudowanego zbiornika, umożliwiające osiągnięcie stanu hydromorfologicznego odpowiadającego warunkom naturalnym. Potencjał ekologiczny zbiornika jest dobry i można zakwalifikować go do II klasy. Jakość wody w zbiorniku spełnia kryteria przydatności do hodowli ryb karpowatych oraz przydatności do kąpielii. Inwestycja znacząco wpłynęła na urozmaicenie krajobrazu rolniczego. Wybudowanie zbiornika w Nienawiszczu oraz związane z nim szerokie działania krajobrazowe stanowiły właściwy kierunek rekultywacyjny tego terenu. Przedsięwzięcie zrealizowane w miejscu, gdzie istniało kiedyś jezioro polodowcowe, wpisuje się doskonale w założenia Ramowej Dyrektywy Wodnej, która podkreśla znaczenie małej retencji w poprawie gospodarki wodnej państw Unii Europejskiej.

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Marek J. Krawiec', is positioned in the lower right quadrant of the page. The signature is fluid and cursive, with a large initial 'M' and 'J'.